

בש"פ 8097/14 - רמזי בן סלימאן אזברגה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 8097/14

לפני: כבוד השופטת א' חיות

העורר: רמזי בן סלימאן אזברגה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי-מרכז במ"ת
66126-09-14 מיום 17.11.2014 שניתנה על ידי כב'
השופטת מ' ברק-נבו

בשם העורר: עו"ד יאיר הרשקוביץ; עו"ד עינת סופר

בשם המשיבה: עו"ד סיוון רוסו

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי-מרכז (כב' השופטת מ' ברק-נבו) שהורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. נגד העורר הוגש ביום 30.9.2014 כתב אישום המייחס לו עבירות של מעשה סדום, אינוס ומעשים מגונים בכוח. על פי הנטען בכתב האישום הציע העורר למתלוננת, עובדת זרה מהודו, טרמפ לרמלה ובמהלך הנסיעה נגע בה בניגוד לרצונה, הצמיד את ראשה בחוזקה לאיבר מינו והחדיר אותו באיברים לפיה עד שהגיע לסיפוק. במהלך ביצוע המעשים, אף החדיר העורר אצבעות לאיבר מינה של המתלוננת. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של

עמוד 1

העורר עד תום ההליכים נגדו בה נטען כי בידי המדינה עדותה המפורטת והמיידית של המתלוננת המלווה במצב נפשי קשה; ממצא די.אנ.איי שניטל מהמתלוננת ותואם לעורר; עדות העורר שקשר עצמו לסיטואציה ואישר כי בא במגע מיני עם המתלוננת ביוזמתה, חרף העובדה כי אין ביניהם היכרות מוקדמת; עדותה של מעסיקת המתלוננת המתארת את מצבה הנפשי הקשה וכן עימות בין העורר למתלוננת במהלכו התנצל בפניה. המדינה טענה כי מן העורר נשקפת מסוכנות המתחדדת נוכח העובדה כי ביצע את המעשים כלפי אדם שאינו מוכר לו וכי לא ניתן לאיין מסוכנות זו על דרך של חלופת מעצר. העורר הסכים בדיון ביום 7.10.2014 לקיומן של ראיות לכאורה ובית המשפט הורה על הכנת תסקיר בעניינו ובעקבות דחיית הדיון, הורה גם על הכנת תסקיר משלים.

2. שירות המבחן בחן את העורר והתרשם כי יש לו עיוותי חשיבה ביחס למתלוננת המאפיינים התנהגות וחשיבה של עברייני מין. עוד התרשם שירות המבחן מדחפים מיניים גבוהים של העורר, המגלה עיסוק יתר במין שמתחזק ומקבל לגיטימציה בסביבה חברתית בעייתית והוסיף כי העורר מרוכז בעצמו ובסיפוק צרכיו ומגלה כשל אמפתי כלפי סביבתו ועל כן קיים סיכון להישנות התנהגות פוגענית כלפי נשים, במיוחד כלפי נשים חלשות או כפופות לו המצריך פיקוח וליווי רציני. בתסקיר המעצר הראשון בחן שירות המבחן את בני המשפחה שהוצעו כמפקחים והעריך כי חלופת מעצר המוצעת בפיקוח אמו, אחיו ובן דודו של העורר מותאמת באופן חלקי ויכולה לצמצם את רמת הסיכון, ועל כן ניתן להמליץ על שחרורו של העורר בתנאי מעצר בית מלא בפיקוח האם כמפקח העיקרית, בליווי מפקח נוסף רציני וסמכותי בין השעות 16:00 - 20:00 בהן נמצאת האם בעבודה. בתסקיר המשלים מיום 13.11.2014 בחן שירות המבחן את דודיו של העורר, אחיו הבכור ובן דודו כמפקחים והעריך כי האם ושני הדודים יכולים להתמודד עם משימת הפיקוח ועל כן המליץ לשחררו לביתו בתנאי מעצר בית מלא, בפיקוח צמוד והדוק של אמו ושני דודיו. עוד המליץ שירות המבחן לאסור על העורר לעשות שימוש באינטרנט בבית ולמרות התנגדותו לקבלת טיפול, הומלץ להעמידו בפיקוח מעצר למשך שישה חודשים, במהלכו יהווה שירות המבחן גורם סמכותי נוסף המעורב במצבו ויערך ניסיון לגייסו לבדיקה עצמית ושניו דפוס התנהגותו המינית.

3. בהחלטתו מיום 17.11.2014 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים ודחה את ההצעות לשחררו לחלופת מעצר. בית המשפט סקר את השתלשלות ההליך ואת האמור בתסקירים וציין שאין מחלוקת כי המעשים המיוחסים לעורר מקימים מסוכנות ברורה, בחירתו בקורבן מזדמן במקום אקראי מלמדת על מסוכנות זו והתעלמותו מתחינותיה של המתלוננת ופירושו לסיטואציה כולה מלמדים אף הם על מסוכנות גבוהה. אשר לחלופת המעצר שעליה המליץ שירות המבחן ציין בית המשפט כי הוא בחן את המפקחים שהוצעו והגיע למסקנה כי למרות המלצת שירות המבחן המפקחים אינם מתאימים. בהקשר זה תיאר בית המשפט קמא בהחלטתו התרחשות שאירעה באולם בית המשפט עת פנה לאמו של העורר ושאל אותה האם היא מודעת לעבירות המיוחסות לבנה. בטרם ענתה, פנתה האם לסניגורית ושאלה האם היא חייבת להשיב ולאחר שהוברה לה על ידי בית המשפט שאינה חייבת להשיב ענתה באופן מסויג ומגומגם ובאותו שלב קם אחד מאחיו של העורר באולם והחל לצעוק כי האם היא דתיה ומתבייטת. האח הוצא מן האולם, אולם לדידו של בית המשפט התפרצות זו ותגובת האם מעלים סימן שאלה ממשי לגבי מסקנת שירות המבחן כי האם מסוגלת לשמש מפקחת עיקרית והוא הוסיף וציין כי ההתרחשות באולם עולה בקנה אחד עם האמור בתסקיר הראשון, לפיו אחד האחים או יותר - שנפסלו כגורמים שיכולים לזהות מצבי סיכון ולמנוע אותם - הם ש"נותנים את הטון" במשפחה. בית המשפט שמע גם את שני הדודים שהוצעו כמפקחים וציין כי הם לא היטיבו להכיר את העורר ואת קורותיו וספק אם יוכלו לפקח עליו כראוי. עוד קבע בית המשפט המחוזי כי היכולת לתת אמון בעורר היא נמוכה ביותר ומשההתרשמות היא שאמו אינה יכולה לשמש כמפקחת עיקרית וכי המפקחים האמורים למלא את משימת הפיקוח אחר הצהריים אף הם אינם מתאימים - לא ניתן לאיין את מסוכנות העורר בדרך של חלופת מעצר ויש להורות על מעצרו עד תום ההליכים נגדו.

4. מכאן הערר שבפנינו בו טוען העורר כי אכן הסכים לקיומן של ראיות לכאורה, אולם זאת בכפוף להסתייגות כי מדובר בגרסתו מול גרסת המתלוננת, ולשיטתו המעשים נעשו בהסכמה והיה מקום להתייחס לכך בהחלטה על מעצרו. עוד טוען העורר כי תסקיר שירות המבחן הוא מפורט ולא היה מקום לסטות מהמלצותיו נוכח התרשמותו של בית המשפט מכך שהאם אינה דומיננטית. בהקשר זה, מוסיף העורר וטוען כי בניגוד לקביעתו של בית המשפט קמא, אמו ציינה בפני בית המשפט כי היא מבינה את האישומים והתחייבה לשמור עליו וכך עשו גם הדודים שהוצעו בתור מפקחים והדבר אף עולה בקנה אחד עם האמור בתסקיר המעצר. העורר מפנה לנסיבותיו האישיות ולכך שאין לו עבר פלילי ועוד הוא מציין כי הותקף בבית המעצר והופנה לטיפול בבית החולים, ומעצרו הרתיע אותו מביצוע עבירות ומהפרה של תנאי השחרור.

המדינה מצידה טוענת כי דין הערר להידחות וכי קיימות ראיות לכאורה הקושרות את העורר לביצוע העבירה ומצדיקות את מעצרו ועוד היא טוענת כי מסוכנותו של העורר גבוהה, והדבר עולה בבירור מן התסקיר בעניינו. לבסוף טוענת המדינה כי שירות המבחן המליץ אמנם על שחרור העורר לחלופת מעצר בפיקוח אמו, אך בית המשפט קמא התרשם באופן בלתי אמצעי מן המפקחים ובמיוחד מהאם, ונוכח הסיטואציה שהתפתחה באולמו סבר כי אין בפיקוחה של האם כדי לאיין את המסוכנות ואין מקום להתערב בהחלטתו.

להשלמת התמונה יצוין, כי בפתח הדיון בערר ביקש העורר כי הדיון יתקיים בדלתיים סגורות ובאיסור פרסום, אולם נוכח הערות בית המשפט לא עמד על בקשתו.

5. דין הערר להידחות.

העורר אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה וטענותיו בנוגע למהימנות גרסת המתלוננת דינן להתברר במסגרת ההליך העיקרי. עיקר טרונייתו של העורר מופנית, כאמור, כלפי החלטתו של בית המשפט קמא שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן לעניין חלופת המעצר. כידוע, תסקיר שירות המבחן הוא כלי עזר מקצועי המשמש את בית המשפט, אולם אין הוא כובל את שיקול דעתו או מחייבו בבחינת "כזה ראה וקדש" ולא אחת מכריעים בתי המשפט בשאלת השחרור לחלופת מעצר בניגוד להמלצות שירות המבחן (בש"פ 787/12 מדינת ישראל נ' סלאימה, פסקה 14 (26.1.2012); בש"פ 3484/14 מדינת ישראל נ' חיימוב, פסקה 32 (22.5.2014)). תסקיר המעצר במקרה דנן מעלה כי המסוכנות הנשקפת מן העורר היא גבוהה וכי קיים סיכון להישנות התנהגות פוגענית מצידו כלפי נשים. אשר לחלופת המעצר, בתסקיר הראשון של שירות המבחן את אחיו של העורר כמפקח נוכח מסקנתו כי יתקשה להוות גורם סמכותי משמעותי אשר יש ביכולתו לזהות מצבי סיכון ולמנוע אותם. בתסקיר המשלים, נשללה האפשרות כי אח אחר יפקח על העורר, נוכח האבחנה כי יתקשה לזהות מצבי סיכון ולפעול להפחתתם. עיקר משימת הפיקוח במרבית שעות היממה הוטלה, אפוא, על אמו של העורר לפי האמור בתסקיר. בית המשפט המחוזי עיין בתסקיר ולא הסתפק בהמלצת שירות המבחן אלא בחר להתרשם ישירות מן האם וממערך הכוחות במשפחת העורר. מן הנימוקים שצוינו בהחלטתו, אותם פירטתי לעיל, מצא בית המשפט כי אין ביכולתה של האם לבצע באופן אפקטיבי את משימת הפיקוח הנדרשת במקרה דנן. לא ראיתי מקום להתערב במסקנתו זו של בית המשפט נוכח דבריה המסויגים של האם ובפרט נוכח האירועים שהתרחשו באולם בית המשפט קמא, שאיפשרו לבית המשפט להתרשם מן הדינאמיקה המשפחתית ולהגיע אל המסקנה המטילה, כאמור, ספק ממשי ביכולתה של האם לפקח על העורר.

בשולי הדברים אציין כי לדברי המשיבה סוגיית תקיפתו של העורר במעצר טופלה על ידי הגורמים הנוגעים בדבר

והעורר לא העלה סוגיה זו עוד בטיעונו בפניי.

בשל כל הטעמים המפורטים לעיל, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ז בכסלו התשע"ה (9.12.2014).

שׁוֹפֵט
